

Tehnički i sadržajni problemi klasičnog i elektroničkog arhiviranja

Radenci, Slovenija, 5.–7. travnja 2006.

Dvjestotinjak sudionika i izlagača iz osam zemalja (Slovenije, Hrvatske, Austrije, Bosne i Hercegovine, Slovačke, Srbije i Crne Gore, Mađarske i Nizozemske) raspravljalo je o stručnim i tehničkim pitanjima klasičnog i elektroničkog arhiviranja. Četrdeset i četiri referata bilo je raspoređeno u nekoliko većih područja: iz arhivske teorije i prakse; audiovizualni arhivi; materijalna zaštita arhivskoga gradiva i informatika.

Nataša Pirc Musar govorila je o pravu na pristup javnim informacijama kao pravu i dužnosti – novostima koje donosi novela Zakona o pravu na pristup javnim informacijama i Zakon o informacijskom inspektoru. Miro Cerar raspravlja o zaštiti osobnih podataka – između zaštite privatnosti osobe i javnog interesa. Vladimir Drobnjak govori o urgentnosti svestranog otvaranja arhivske struke. U posljednjim se godinama zahtjevi za širenjem arhivske struke povećavaju, bez obzira na pripremljenost i želje struke. Istodobno i stvaratelji gradiva sve više traže stalnu stručnu potporu u smislu dobre savjetodavne službe, a tu su i zahtjevi za bržim informacijskim otvaranjem i sl. Stjepan Ćosić i Vlatka Lemić bave se oblikovanjem uloge i planiranjem rada državnih arhiva u suvremenom okruženju. Peter Weisflecker obrađuje nacrt arhivskog zakona Štajerske. Amira Šehović opisuje arhivsko zakonodavstvo Bosne i Hercegovine od 1990. do 2005. godine s posebnim osvrtom na ustavna rješenja i arhivsku službu Federacije BiH. Zdenka Semlič Rajh piše o suvremenoj arhivskoj službi u Europi. Arhivska služba zemalja-članica nije jedinstveno organizirana, već je ona u svakoj pojedinoj državi odraz političke i kulturne povijesti i tradicije. Azem Kožar raspravlja o ulozi i značaju kulturno-historijskog nasljeđa u kulturnoj i obrazovnoj politici Bosne i Hercegovine. Damir Boras i Živana Heđbeli daju prilog poznavanju sustava državne uprave u Republici Hrvatskoj od 1990. do 2005. godine. Žarko Štrumbl bavi se klasifikacijskim nacrtima – problemima koji se pojavljuju kod specifičnih upravnih organa, koji godišnje stvore preko milijun dokumenata, pri uporabi obveznoga petobrojčanog nacrta. Ernest Mencigar govori o rokovima čuvanja u nacrtu klasifikacijskih znakova za upravne jedinice. Hedvika Zdovc obrađuje jedinstveni klasifikacijski nacrt za samoupravna lokalna tijela. Muhamed Musa piše o preuzimanju arhivskoga gradiva imatelja povodom stečaja i likvidacija tvrtki. Sejdalija Gušić raspravlja o korištenju arhivskoga gradiva – stanju i mogućnostima Istorijskog arhiva Sarajevo. Leopold Mikec Avberšek govori o korištenju osobnih i obiteljskih fondova pri znanstvenoistraživačkom radu u arhivu. Leopold Mikec Avberšek i Sabina Lešnik bave se računalnim evidentiranjem uporabe fondova i zbirki arhivskoga gradiva uporabom programske opreme COBISS2/posudba. Izet Šabotić obrađuje kadrovsku problematiku arhivske službe Bosne i Hercegovine. Nedostatak adekvatnog arhivskog kadra znatno se odrazilo na stanje i zaštitu gradiva, i ti su problemi kočnica uspješnog razvoja arhivske službe i arhivske djelatnosti u cjelini. Džemila Čekić opisuje praktična iskustva – stručna zvanja i uvjete stjecanja zvanja. Sabina Lešnik prikazuje mariborsko gospodarstvo kroz fotografski objektiv. Aleksander Lavrenčič piše o radu obrazovnog centra RTV Slovenije koja organizira programe izobrazbe za sve svoje djelatnike. Branko Bubenik raspravlja o međunarodnoj akademiji za zaštitu AV-dokumentacije. Marta Rau-Selič i Aleksander Blaznik govore o slovenskoj filmskoj baštini himalajskih podviga u Slovenskome filmskom arhivu pri Arhivu Republike Slovenije. Jozef Hanus, Svetozar Katušćak, Michal Čeppan, Emilia Hanusova i Vladimir Bukovsky bave se očuvanjem kulturne baštine – trenutnim stanjem i obrazovanjem u Slovačkoj Republici. Marjeta Černič i Jedert

Vodopivec obrađuju slovensku arhivsku kvalitetu papira, kartona, ljepenke i valovitog kartona. Stanka Grkman, Marjeta Černič i Jedert Vodopivec opisuju utjecaj uvjeta pohrane papirnih vlakana na kvalitetu papira. Jovan P. Popović daje iskustvena saznanja o neophodnim domaćim aktivnostima i akcijama u međunarodnim okvirima, koje arhivi trebaju poduzeti za slučaj rata ili agresije s ciljem spašavanja arhivskoga gradiva i drugih pokretnih kulturnih vrijednosti. Boriša Radovanović opisuje zaštitu arhitektonskog arhivskoga gradiva u arhivima u Srbiji. Milena Gašić i Muhamed Musa pišu o ulozi arhiva i zaštiti arhivskoga gradiva kod stvaratelja i imatelja, te ističu da arhivsko zakonodavstvo i situacija na terenu nisu usklađeni. Gabor Breinich raspravlja o iskustvima stečenim pri izgradnji nove zgrade Gradskog arhiva Budimpešte. Zlatko Vezjak govori o zaštiti – trezorskim prostorima i vratima kod nižih stupnjeva zaštite. Jacqueline Slats bavi se troškovima pohrane digitalnoga gradiva. Stanko Čufer obrađuje problematiku arhiviranja u svjetlu projektiranja sustava za elektroničko upravljanje dokumentima i arhivima. Nada Čibej daje upute za arhiviranje elektroničkog arhivskoga gradiva. Zoltan Szatuscsek opisuje izgon etničkih Nijemaca iz Mađarske, sudbinu gradiva i baza podataka. Bojan Erker donosi iskustva u izgradnji elektroničkog arhiva u komunalnom poduzeću. Daniel Boldin piše o digitalnom arhivu zemljišnog katastra. Staško Vešligaj raspravlja o kompleksnosti geoinformatike: bazama podataka, kartografiji, metapodacima u lokalnoj upravi. Boris Herman govori o izazovima digitalnih filmskih arhiva u projektu i2010-digitalne knjižnice. Miroslav Novak bavi se arhivističkim pogledom na tekstualne, netekstualne i mješovite baze podataka. Mateja Gomborc opisuje kako se svijest o važnosti arhiva povećava – u Sloveniji je o digitalizaciji već toliko toga rečeno i napisano da se ponekad zaboravlja na njenu osnovnu funkciju – olakšati rukovanje gradivom uz odgovarajuće uvjete čuvanja. Miroslav Milovanović obrađuje probleme pri čuvanju informacija – više podataka više mjesta. Tomaž Kaluža piše o uporabi i problematici suvremenih medija za dugotrajnu pohranu elektroničkih sadržaja. Aleš Kalan raspravlja o utjecaju informatičke tehnologije u procesu pretvorbe dokumentacije u digitalni oblik i arhiviranja. Jože Škofljanec i Miroslav Novak govore o ishodištima strategije i akcijskog nacrta izvedbe elektroničkog arhiviranja u slovenskim javnim arhivima.

Savjetovanje u Radencima održava se dulji niz godina, svakog proljeća, i tradicionalno je dobro organizirano u svakom pogledu. Osim uobičajenih funkcija koje obavljaju međunarodne konferencije, ono je i dopunsko obrazovanje s područja arhivistike, dokumentalistike i informatike. Izlaganja sa skupa objavljena su u *5. zborniku referatov dopolnilnega izobraževanja s področji arhivistike, dokumentalistike i informatike v Radencih 5.-7. april 2006 : Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja*. Maribor : Pokrajinski arhiv Maribor, 2006. 438 str., ISSN 1581-7407. Generalni je sponzor skupa Primat d.d. Maribor. Mrežna je adresa Pokrajinskog arhiva Maribor: <http://www.pokarh-mb.si>.

Živana Hedbeli